

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce **Ing. P. Ch.**, zast. JUDr. Ladislavem Sádlíkem, advokátem se sídlem v Praze, Holečkova 31, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství pro hl. město Prahu**, se sídlem v Praze, Štěpánská 28, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 11. 2005, č. j. 11 Ca 170/2005 – 25,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta JUDr. Ladislava Sádlíka, se sídlem Holečkova 31, Praha, **se určuje** částkou 2558,50 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označené usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), jímž byla odmítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 3. 2005, č. j. FŘ 8958/15/04. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 5 – výzvě k zaplacení správního poplatku - ze dne 17. 6. 2004 č. j. 253639/04/005912/5664.

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně po výzvě soudu uplatnil stížní důvod zakotvený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť má za, že předmětné usnesení spočívá na nesprávném posouzení právní otázky soudem. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem soudu, že rozhodnutí, jež napadl odvoláním, nezakládá hmotněprávní účinky. Namítá, že není možné, aby proti takovému rozhodnutí neexistovalo právo na přezkoumání soudem. Stěžovatel napadá závěr soudu, dle kterého stěžovatele není možné osvobodit od zaplacení správního poplatku za žádost o prodloužení lhůty. Tento závěr shledává v rozporu s Listinou.

Navrhuje napadené usnesení městského soudu zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s právním názorem vyjádřeným v usnesení městského soudu. Navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

V daném případě požádal stěžovatel dne 24. 1. 2004 o odklad daňové povinnosti za 4. čtvrtletí roku 2003. V souvislosti s žádostí byl dne 9. 3. 2004 (výzva č. j. 102427/04/005523/4892) vyzván dle ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 368/1992 Sb. o správních poplatcích (dále jen „zákon o správních poplatcích“), k zaplacení správního poplatku ve výši 100 Kč. Stěžovatel se proti výzvě dne 9. 4. 2004 odvolal a současně požádal o prodloužení lhůty k zaplacení správního poplatku. O odvolání proti výzvě o zaplacení správního poplatku č. j. 102427/04/005523/4892 ze dne 9. 3. 2004 rozhodl žalovaný (rozhodnutí č. j. FŘ- 12161/15/04) dne 22. 3. 2005 tak, že jej zamítl.

Ve věci žádosti o prodloužení lhůty k zaplacení správního poplatku pak stěžovatel dne 17. 6. 2004 opětovně vyzval (rozhodnutí č. j. 253639/04/005912/5664), aby ve lhůtě 15 dnů zaplatil správní poplatek ve výši 100 Kč. Na základě této výzvy byl stěžovatel povinen uhradit správní poplatek ve lhůtě do 16. 7. 2004. Dne 9. 7. 2004 došlo správci daně podání č. 04/1063/T/Ch, kterým stěžovatel napadl výzvu ze dne 17. 6. 2004 odvoláním. Odvolání stěžovatele žalovaný (rozhodnutí č. j. FŘ-8958/15/04) dne 22. 3. 2005 zamítl.

Rozhodnutí žalovaného stěžovatel napadl žalobou ze dne 13. 6. 2005, kterou městský soud dle ustanovení § 46 odst. 1 s. ř. s. odmítl. Městský soud v odůvodnění usnesení dospěl k závěru, že napadeným rozhodnutím ani předcházejícím prvoinstančním rozhodnutím nebylo rozhodováno o povinnosti stěžovatele zaplatit vyměřenou daňovou povinnost. Napadené rozhodnutí tak nemá povahu meritorního rozhodnutí a nezakládá hmotněprávní účinky, není tedy rozhodnutím ve smyslu ust. 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobu stěžovatele podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s ust. § 70 písm. a) s. ř. s. odmítl.

Ačkoliv v kasační stížnosti stěžovatel výslovně uplatňuje kasační důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, kdy stěžovatel nesouhlasí se závěrem soudu o povaze napadeného rozhodnutí a nesouhlasí taktéž s vyloučením tohoto rozhodnutí ze soudního přezkumu, že namítá kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Ve správním soudnictví jsou kontrole zákonnosti podrobena rozhodnutí orgánů veřejné správy, jimiž bylo rozhodnuto o právech a povinnostech fyzických a právnických osob, ve smyslu generální klauzule obsažené v čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky. Současně však uvedené ustanovení připouští možnost, aby na základě výjimek zákonem výslovně stanovených byla některá rozhodnutí z přezkoumání vyloučena. Jedná se o kompetenční výluky uvedenou v ust. § 70 s. ř. s.

Dle ustanovení § 70 s. ř. s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu a) které nejsou rozhodnutími, b) předběžné povahy, c) jimiž se upravuje vedení řízení před správním orgánem, d) jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osob nebo technického stavu věcí, pokud sama o sobě neznamenaají právní překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popřípadě jiné hospodářské činnosti, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, e) o nepřiznání nebo odnětí odborné způsobilosti fyzickým osobám, pokud sama o sobě neznamenaají právní překážku výkonu povolání nebo zaměstnání nebo jiné činnosti, f) jejichž přezkoumání vylučuje zvláštní zákon.

Městský soud odmítl žalobu stěžovatele s tím, že napadené rozhodnutí stejně jako rozhodnutí prvoinstanční (výzva k uhrazení správního poplatku), není rozhodnutím, jež může být předmětem přezkumu v řízení o žalobách, neboť jde o akt správního orgánu, jímž nedochází k založení, změně, zrušení nebo závaznému určení práv a povinností (§ 70 písm. a/ s. ř. s.)

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem městského soudu, že stěžovatelem napadená rozhodnutí jsou vyloučena s ohledem na shora uvedené ustanovení ze soudního přezkumu, avšak z části s odlišným posouzením napadených rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti odkazuje na svou ustálenou judikaturu, dle které rozhodnutí – výzvy k zaplacení správních poplatků (stejně jako soudních) jsou vyloučeny ze soudního přezkumu, neboť se těmito správní orgán nedotýká těch práv účastníka, která zakládají hmotné právo, nýbrž představují úkony, kterými se upravuje vedení řízení ve smyslu ustanovení § 70 písm. c) s. ř. s.

Rozhodnutí, jimiž se pouze upravuje vedení řízení, jsou v zásadě procesní rozhodnutí vydaná v průběhu řízení, která nemají vliv na rozhodnutí o věci samé a která účastníka řízení v jeho hmotných právech nikterak nezkracují.

Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 2 Azs 252/2004 - 93 ze dne 20. 1. 2005 konstatoval, že *„rozhodnutí ve věcech soudních poplatků jsou rozhodovací praxí civilních soudů tradičně chápána jako ta, jimiž se upravuje vedení řízení (viz k tomu rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26. 9. 2001 ve věci sp. zn. 29 Odo 62/2001 zveřejněné jako Rc 73/2001 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek). Správní poplatky se svojí funkcí a podstatou od poplatků soudních nijak neliší, a to včetně právní následků nezaplacení správního poplatku - v civilním řízení soudním vede nezaplacení soudního poplatku typicky k zastavení řízení (§ 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v platném znění), v oboru práva správního pak typicky k zastavení řízení či neprovedení úkonu správním orgánem (§ 6 odst. 3 zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, který se použije na projednávanou věc; stejně tak § 5 odst. 4 nyní platného a již i účinného zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích). Uvedená zásada je samozřejmě u obou typů poplatků prolomena výjimkami.*

Zaplacení soudního či správního poplatku, není-li provedeno účastníkem řízení či žadatelem z jeho vlastní iniciativy, tj. bez výzvy, ukládá soud či správní orgán zvláštním rozhodnutím - výzvou k zaplacení soudního resp. správního poplatku (§ 9 zákona o soudních poplatcích, § 6 odst. 1 věta druhá až čtvrtá zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, § 5 odst. 2 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích). V civilním řízení soudním proti této výzvě není odvolání přípustné [§ 202 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu], zákon č. 368/1992 Sb. (i dnešní zákon č. 634/2004 Sb.) naopak odvolání připouští (§ 6 odst. 1 věta čtvrtá zákona č. 368/1992 Sb., § 5 odst. 1 věta čtvrtá zákona č. 634/2004 Sb.). V obou případech jsou však - jak již uvedeno - následky nevyhovění výzvě shodné: Řízení se zastaví resp. úkon se neprovede. Jsou-li rozhodnutí ve věcech soudních poplatků obecně považována za rozhodnutí, jimiž se upravuje vedení řízení a není-li mezi soudními a správními poplatky zásadního rozdílu co do jejich funkce a podstaty, není ani důvodu považovat rozhodnutí ve věcech správních poplatků za rozhodnutí jiné povahy než ta, jimiž se upravuje vedení řízení“.

K obdobným závěrům Nejvyšší správní soud dospěl taktéž v rozsudku č. j. 1 As 4/2004 - 75 ze dne 28. 2. 2006, kde se ztotožnil se závěry městského soudu, který označil výzvu k úhradě správního poplatku za čistě procesní úkon, jímž se stanoví povinnost účastníka řízení zaplatit správní poplatek.

Dále se Nejvyšší správní soud zabýval tím, zda aplikace kompetenční výluky dle § 70 s. ř. s. s odkazem na písm. a), přičemž správně mělo být použito písm. d) citovaného ustanovení, byla způsobilá ovlivnit zákonnost napadeného usnesení, a dospěl k závěru, že nikoli. Podstatné pro posouzení naplnění podmínek pro odmítnutí žaloby dle ustanovení § 46 s. ř. s. je závěr, jež městský soud učinil, a to, že napadené rozhodnutí žalovaného je ze soudního přezkumu ve smyslu ustanovení § 70 s. ř. s. vyloučeno. Taktéž s posouzením městského soudu, dle kterého napadeným rozhodnutím ani předcházejícím prvoinstančním rozhodnutím nebylo rozhodováno o povinnosti stěžovatele zaplatit vyměřenou daňovou povinnost a nejedná se tedy o rozhodnutí meritorní, které by zakládalo hmotněprávní účinky, lze souhlasit, neboť, jak již bylo výše uvedeno, rozhodnutí - výzva k zaplacení správního poplatku - je rozhodnutím čistě procesním, které nezasahuje do hmotných práv stěžovatele.

Pokud by městský soud v daném případě aplikoval ustanovení § 70 písm. c) s. ř. s. a napadená rozhodnutí by správně klasifikoval jako rozhodnutí, kterými se upravuje vedení řízení, dospěl by ke stejnému závěru, jaký již učinil v kasační stížnosti napadeném usnesení. Jeho odlišný právní úsudek ohledně povahy žalobou napadených rozhodnutí tak neměl vliv na správnost výroku ve věci, a není proto důvodem pro zrušení jeho rozhodnutí.

Městský soud se nedopustil stěžovatelem namítané nezákonnosti a odmítnutí žaloby bylo namístě.

Nejvyšší správní soud tedy dospěl z hlediska věcného ke stejnému závěru jako městský soud a skutečnost, že k takovému závěru dospěl za použití z části i jiných právních úvah, není důvodem pro zrušení rozsudku tohoto soudu pro nezákonnost (§ 103 odst. 1 písm. e/ s. ř. s.). Proto kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalovanému, který byl v řízení úspěšný, náklady řízení nevznikly, resp. je neúčtoval. Proto soud rozhodl, že žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Městský soud ustanovil stěžovateli zástupce advokáta podle ust. § 35 odst. 7 s. ř. s. V takovém případě hotové výdaje a odměnu za zastupování platí stát. Při určování výše odměny a náhrady hotových výdajů advokátovi vycházel Nejvyšší správní soud z vyhlášky č. 177/1996 Sb. Dospěl k závěru, že zástupci stěžovatele náleží odměna podle ust. § 11 odst. 1 písm. b) a d) této vyhlášky, tedy za dva úkony právní služby po 1000 Kč (§ 9 odst. 3 písm. f/ cit. vyhlášky a § 7 této vyhlášky). Dále ji náleží náhrada hotových výdajů za dva úkony ve výši po 75 Kč (§ 13 odst. 1, 3 cit. vyhlášky). Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně, vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., činí 408,50 Kč. Celkem tak zástupci stěžovatele náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 2558,50 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2007

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu